

نقالی یکی از کهن‌ترین شیوه‌های بازگویی افسانه‌های ایرانی است و این شکل از اجرا محبوبیت زیادی میان علاقه‌مندان به ادبیات دارد. برنامه‌ای با همین نام در شبکه آموزش تهیه شده که رسول نجفیان اجرای آن را برعهده دارد. نجفیان، بازیگر سینما و تلویزیون در گفت‌وگویی درباره این برنامه بیان کرد: ژرفاخند یعنی خنده عمیق، یعنی نگاهی حقیقی به زندگی از زاویه ادبیات کهن

رسول نجفیان مجری «ژرفاخند» شد

گفت‌وگوی «جام جم» با عبدالرضا فیروزان، تهیه‌کننده و کارگردان

جایی برای زندگی بهتر

سیده‌اشرفی گروه رسانه

نزدیک به سه دهه از روزهایی که شکبیه خانم، معلم پرورشی دبیرستان ضمرا با آن مقنعه بلند و چادر ساده با پیکان قدیمی به مدرسه می‌رفت تا با زیر و رو کردن مشکلات بچه‌ها، سمت‌وسوی درست زندگی را به آنها نشان بدهد گذشته است. این روزها اگر محبت آموزش و تاثیرگذاری شود، بیشتر پای شبکه‌های اجتماعی و تلویزیون به میان می‌آید تا مدرسه. انگار که تلویزیون در این رقابت‌ها توانسته خانه دوم دانش‌آموزان شود و این جایگاه را حفظ کند. به همین دلیل هم وقتی صحبت از آموزش به گروه‌های خاص می‌شود، بهترین گزینه تلویزیون است که این بار توانسته به جای شکبیه خانم مهربان، سریالی به نمایش بگذارد که همان تاثیر خانم معلم پرورشی را داشته باشد. این تاثیرگذاری زمانی بیشتر می‌شود که برنامه آموزشی، رویکردی نمایشی داشته باشد تا ضمن سرگرمی مخاطب، تیر نهایی را رها کند تا در جان مخاطب بنشیند. مجموعه نمایشی «زندگی بهتر» درست در همین جایگاه ایستاده است. این مجموعه به تهیه‌کنندگی و کارگردانی عبدالرضا فیروزان تلاش کرده در همین جایگاه داشته باشد که در حین سوادآموزی، تلاش می‌کنند درمانی برای دردهای آنهایی باشند که در کنار سواد به مرهمی برای دردهای‌شان و گوشی برای شنیدن مشکلات‌شان نیاز دارند. زندگی بهتر رویکرد خود را بر مواردی قرار داده که زندگی را برای همه به جایی بهتر تبدیل می‌کند و با پژوهش‌های قبل از تولید و مشورت با اتاق فکر، محتوای قوی را در قالب نمایش به تصویر کشیده است. به همین بهانه گپ‌وگفتی با عبدالرضا فیروزان طراح، تهیه‌کننده و کارگردان مجموعه نمایشی زندگی داشتیم تا جزئیات ساخت این برنامه را از زبان او بشنویم.

عبدالرضا فیروزان طراح، تهیه‌کننده و کارگردان مجموعه نمایشی زندگی بهتر است که در طول این سال‌ها برنامه‌های مختلفی با رویکرد آموزشی و مسأله سوادآموزی تولید و روانه آنتن تلویزیون کرده است. او درخصوص طراحی این برنامه و رویکردی که در ساخت آن داشته به جام‌جم می‌گوید: مجموعه زندگی بهتر یک مجموعه تلویزیونی آموزشی - نمایشی درباره مهارت‌های اساسی زندگی است. درواقع متمرکز بر مهارت‌های حرفه‌آموزی است که در سازمان سوادآموزی انجام می‌شود. سازمان سوادآموزی یک‌سری مراکز یادگیری محلی دارند که در آنها علاوه بر این‌که سواد یاد می‌گیرند، حرفه‌ای هم می‌آموزند. آموزش در این مراکز افراد در بازه سنی ۴۹ تا ۹۲ سال را شامل می‌شود که قبل از ثبت‌نام، آنها را بررسی کرده و بعد از سوادآموزی، مهارتی را براساس منطقه‌ای که در آن هستند یاد می‌گیرند. این مراکز در سراسر ایران فعال هستند و افراد می‌توانند با کسب مهارت لازم، منبعی برای درآمد پیدا کنند. تلاش کردیم در برنامه زندگی بهتر به مهارت‌های اساسی زندگی مثل جلودگیری از خشم، حق شهروندی، رفتار با والدین، مشکلات خانوادگی و مهارت‌های حل آن بپردازیم.

جذابیت کارهای نمایشی

فیروزان حدود ۱۶ سال است که در حوزه ساخت محتوا برای سواد آموزش فعالیت می‌کند. از نظورش کارهای ارزشمندی در نهضت سوادآموزی صورت گرفته اما کمتر به آن پرداخته شده است. کما این‌که خودش هم می‌گوید چهره‌های موفق بسیاری-از معلم تا پزشک-در این مراکز آموزش دیده‌و درخشیده‌اند. او معتقد است‌که برنامه زندگی بهتر نگاهی نوبه بحث مراکز یادگیری محلی داشته که در استان‌های ایران فعال هستند.

فیروزان به دغدغه خودش در حوزه سوادآموزی اشاره کرده و می‌گوید: فرهنگ آموزش کشور همیشه برایم مهم بوده و دوست داشتم اثر سوادآموزی را در این برنامه‌ها نشان دهم. دغدغه من سوادآموزی بوده و به نظرم طبق گفته حضرت امام(ره) آموزش از موارد اساسی زندگی آدم است. به نظرم جامعه‌ای که مسأله آموزش آن

که توجه به ادبیات کهن ایران رویکرد این برنامه است. وی افزود: در ژرفاخند از تکنیک‌ها و روش‌هایی که نقالان و مرشدان در قهوه‌خانه‌ها یا زورخانه‌ها و جاهای خاصی که برای خانواده‌ها و یاتوان بوده، استفاده کردیم تا محتواهایی چون بخل، حسادت، زیاده‌خواهی و مهربانی و بخشندگی را به زبان ساده و قابل‌فهم برای همه قشرهای جامعه از کودک و نوجوان تا اشخاص مسن، از بیسواد و کم‌سواد تا دکتر و استاد

دانشگاه در قالب نمایش و موسیقی جاری و تکرار کنیم. وی گفت: استفاده از شاهنامه فردوسی، بوستان و گلستان سعدی، مثنوی معنوی و نظامی از محورهای اصلی این مجموعه است. نجفیان در ادامه بیان کرد: ۶۰ قسمت این مجموعه ۱۰ قسمت آن آماده شده که از اوایل بهمن از شبکه آموزش آماده پخش است.

مکت

مخاطب هنوز پای تلویزیون است

تهیه‌کننده زندگی بهتر درخصوص مخاطبان تلویزیون می‌گوید: به نظرم مخاطب هنوز تلویزیون می‌بیند و اگر کاری خوب باشد، مخاطب هرجور شده آن را پیدا می‌کند و می‌بیند. زندگی بهتر درمجموع ۳۰ قسمت ۲۰ دقیقه‌ای کار را مرضیه شهلاهی به عهده دارد که تاکنون تجربه نوشتن برای برنامه‌های مختلف و کتاب‌های حوزه دفاع مقدس را داشته است. در کنار عوامل، تیم نویسندگان و اتاق فکر هم حضور دارند که متشکل از دکترای روان‌شناس و کارشناسان حوزه خانواده و کودک هستند. من همیشه قبل از این‌که طرحی را به تلویزیون بدهم، ابتدا آن را در اتاق فکری که داریم تصویب می‌کنم و به نظرم این مسأله در تاثیرگذاری محتوای کار بسیار تاثیرگذار است.

تهیه‌کننده زندگی بهتر همیشه دغدغه کارهایی را داشته که بتواند رحمات و تلاش‌های سوادآموزان را نشان دهد. خودش می‌گوید که همیشه دغدغه آموزش کشور را داشته و در همین مسیر حرکت کرده است.

تلاش برای خارج شدن از کلیشه

فیروزان مستندهای بسیاری در استان‌های مختلف ساخته و به همین دلیل، در این مناطق رفته و آنجا را دیده است که خود به پژوهشی برای بخش نمایشی تبدیل شده است. البته مسابقه‌ای هم در این میان برگزار شده که خاطره‌های سوادآموزان دریافت شود و براساس آن، امکان تولید کارهای مستند و نمایشی شکل بگیرد. زندگی بهتر را هم باید یکی از همین برنامه‌ها دانست که برگرفته از زندگی واقعی افرادی است که در حوزه سوادآموزی کار کرده‌اند و حالا در قالب نمایشی در مقابل چشم مخاطبان قرار گرفته است. فیروزان درباره تحقیق و پژوهش‌های صورت‌گرفته قبل از تولید کار، می‌گوید: من برنامه تحقیقاتی و پژوهشی را قبل از تولید هر برنامه دارم و این را یک مسأله ضروری می‌دانم. چیزی که باعث شده این کار قابل قبول باشد، همین

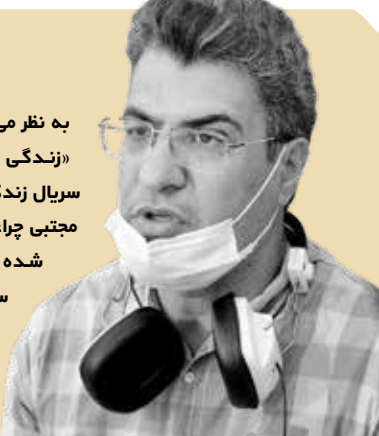

فیروزان:

فرهنگ آموزش همیشه برایم مهم بوده و دوست داشتم اثر سوادآموزی را در این برنامه‌ها نشان دهم

تکرار یک تجربه موفق

به نظر می‌رسد کاری که تیم مجموعه زندگی بهتر انجام داده است، درست مثل مجموعه «زندگی شگفت‌انگیز است» توانسته یک پیام آموزشی را به شکل نمایشی بیان کند. سریال زندگی شگفت‌انگیز است، پیش از این به تهیه‌کنندگی عبدالرضا فیروزان و کارگردانی مجتبی چراغعلی تولید شده بود که تصویربرداری آن، در یک سرای محله در غرب تهران انجام شده است. این سریال یک کمدی اجتماعی بود و قصه زوج جوانی به نام‌های روزبه و سیمین را روایت می‌کرد که قصد جدایی از هم را داشتند اما یک اتفاق شگفت‌انگیز آن دو را در مسیر تازه‌ای قرار می‌دهد. در این مجموعه هم درست مثل زندگی بهتر از بازیگران باتجربه مثل حمید لولایی، خشایار یاد و رضا داوودنژاد استفاده شده بود تا تاثیر آن بر مخاطب بیشتر شود.

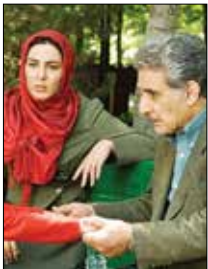

روی موج

«به توان هفت» راوی فیلم آقا یوسف

«آقا یوسف، کارمندی بانزنشته است که با دخترش، رعنا زندگی می‌کند. پسرش خانه و زندگی خود را رها و به کانادا مهاجرت کرده است. او برای تأمین مخارج زندگی خود و عرووش از پنج سال پیش، پنهان از چشم دخترش در خانه‌های مردم نظافت می‌کند. یوسف به‌شدت به دختر خود علاقه‌مند است. حوادثی در این خانه‌ها رخ می‌دهد که مستقیماً به او ربط پیدا می‌کند و زندگی او را دگرگون می‌سازد.» این قصه فیلمی است که امروز در برنامه به توان هفت رادیو صبا، سکناس‌هایی از آن پخش می‌شود.

«به توان هفت» با شعار «زندگی را به توان هفت برسان» به ورق زدن دنیای ادبیات و سینما در کنار زندگی می‌پردازد. همچنین بخش‌هایی از کتاب «خدمتکار» با روایت امیرحسین مدرس همراه شنوندگان می‌شود. خدمتکار، نام رمانی است که کارترین استاکت، نویسنده آمریکایی نوشته و در سال ۲۰۰۹ منتشر شده است. تغییر و تحول در هر جامعه‌ای، داستان‌های گوناگونی خلق می‌کند و خدمتکار، روایتگر یکی از همین تغییرهاست. به توان هفت، از شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۲ و۳ دقیقه به تهیه‌کنندگی مرگان فریزن پخش می‌شود.

خاطرات کاغذی

پیمپا

مریم فلاح: سگی با خال‌های درشت قرمز رنگ و زبانی معمولاً بیرون از دهان که همراه با صاحب خود، آرماندو که مردی با سبیلی پرپشت، بینی دراز، کراواتی صورتی و کلاهی سبز رنگ است در خارج از شهر زندگی می‌کند. نخستین دیدار این دو شخصیت زمانی روی داد که آرماندو برای چیدن توت‌فرنگی به جنگل رفته بود. او در آنجا با پیمپا مواجه شد و دریافت که او سگی کنجکاو، مهربان و سخنگو است، پس او را به عنوان دوست جدید خود به خانه‌اش دعوت کرده و اتاقی را در اختیارش گذاشت. آرماندو در عین حال نقشی پرانرانه را نیز در مقابل پیمپا ایفا می‌کند. پیمپا که روحیه‌ای ماجراجو دارد به هر کجا سرک می‌کشد تا جهان پیرامون خود را بهتر بشناسد. او با هوپیمپا به آفریقا، با کنتی به استرالیا و حتی با موشک به کره ماه سفر می‌کند و پس از آن بار دیگر پیش آرماندو باز می‌گردد تا ماجراهایش را برای او بازگو کند. این کارتون (به ایتالیایی: La Pimpa) سال ۱۹۷۵ بر اساس داستان‌های مصور ایتالیایی «فرانچسکو تولیو آلتان» ساخته شد. آلتان شخصیت «پیمپا» را با الهام گرفتن از دخترش خلق کرد.

کیورد: راسکین کیند

جام جم

رسانه

MEDIA

یکشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۱

شماره ۶۴۰۱

یادداشت

استریم هنگ‌کنگی ضد هالیوود

مهکامه‌درودی طرح‌های حمایتی تولید و پخش استریم محصولات سینمایی در گروه رسانه

پلتفرم‌های اینترنتی، گام تازه صنعت سینمای هنگ‌کنگ برای حمایت و ارتقای سینمای بومی و مقابله با تهدید و هجوم بلاک‌باسترهای هالیوودی در این کشور است. مسئولان رسمی و هنری در این رابطه خبر از دوطرح مهم سینمایی برای دو سال پیش‌رو ارائه کرده‌اند که یکی اختصاص به تولیدات داخلی دارد و دیگری مختص همکاری‌های مشترک بین‌المللی با کشورهای همسایه و بقیه نقاط جهان است. در هر دو بخش، فیلم‌هایی که تهیه و تولید می‌شوند انحصاراً در شبکه‌های دیجیتال استریم پخش می‌گردند و از نمایش عمومی‌شان در سالن‌های سینما خبری نخواهد بود. بنیاد گسترش فیلم هنگ‌کنگ که نهادی دولتی است و البته همکاری‌های نزدیکی با بخش خصوصی دارد، طرح‌های فوق را با یاری اتحادیه تهیه‌کنندگان فیلم هنگ‌کنگ به مورد اجرا خواهد گذاشت.

تحلیلگران سینمایی ابتکار تازه مسئولان رسمی را ناشی از گسترش دامنه فعالیت‌های پلتفرم‌های اینترنتی و استقبال عمومی مردم آسیای دور از این گونه فعالیت‌ها می‌دانند و عقیده دارند صنعت سینمای هنگ‌کنگ و دست‌اندرکاران دولتی و خصوصی آن، می‌خواهند در این بازار هم فعالیت زیادی داشته باشند تا از رقابتی خود عقب نمانند. همین تحلیلگران به این نکته مهم اشاره می‌کنند که به دلایلی نامعلوم تا پیش از این، مسئولان رسمی موضعی منفی نسبت به تولید و پخش استریم محصولات سینمایی داشتند و با اصرار زیاد، کار در این زمینه را رد و طرد کرده بودند. براساس طرح جدید، تولید محصولات مشترک سینمایی در وهله اول اختصاص به همکاری با کشورهای همسایه خواهد داشت. در این رابطه، سالانه حداقل هشت فیلم سینمایی تولید و از پلتفرم‌های دیجیتالی پخش خواهد شد. به میزان نوع استقبال تماشاگران از این فیلم‌ها، مسئولان تصمیم می‌گیرند که برای دوره بعد تعداد بیشتری فیلم را جلوی دوربین ببرند. هر فیلم سینمایی حداقل دویسمیلیون دلار وام دریافت خواهد کرد. در رابطه با تولیدات مشترک، چند نکته باید مورد توجه هنرمندان هنگ‌کنگی قرار بگیرد.

مهم‌ترین نکته این است که در تولیدات مشترک، یکی از سه‌عنصر اصلی فیلم یعنی کارگردان، فیلمنامه‌نویس یا تهیه‌کننده حتماً باید اصلیت هنگ‌کنگی داشته باشد. بقیه کادر اصلی سازنده غیرهنگ‌کنگی این محصولات هم حتماً باید از بین کسانی انتخاب شوند که از چهره‌های بسیار مطرح صنعت سینمای خود هستند و موفق به دریافت جوایزی از مراسم‌ها و جشنواره‌های معتبر شده باشند و کارهای‌شان در جدول گیشه سینماهای کشورهای‌شان، جزو آثار موفق و پرفروش بوده باشد. شرط دوم همکاری‌های مشترک این است که حداقل ۲۰ تا ۴۰ درصد رقم هزینه‌های تولید فیلم‌ها باید در داخل هنگ‌کنگ خرج شود و شرط سوم بر این موضوع دلالت دارد که حداقل ۷۰ درصد از عوامل و کادر تولید فیلم‌ها باید از بین اهالی صنعت سینمای هنگ‌کنگ انتخاب و دعوت به کار شوند. درحالی‌که هدف اصلی دو طرح تازه هنگ‌کنگ حمایت از صنعت سینمای بومی عنوان شده، مقابله با محصولات پرسروصدای هالیوودی از هدف‌های اصلی و عمده آن اعلام شده است. به گفته مقامات داخلی، تولیدات تلویزیونی و سینمایی استریم آمریکایی این روزها در سطح وسیعی تولید و به سمت همه کشورهای دنیا و ازجمله آسیای دور فرستاده می‌شوند. پخش اینترنتی این محصولات، فضا را برای گسترش کلان آنها فراهم کرده و معمولاً دولت‌ها و حکومت‌ها نمی‌توانند با این هجوم مقابله مستقیم داشته باشند. باور عمومی در هنگ‌کنگ این است که طرح‌های استریم جدید می‌تواند انرژی تازه‌ای در صنعت سینمای داخلی برای مبارزه با تولیدات هالیوودی بدهد./ اسکرین اینترنشنال

خاطرات کاغذی

